

บทที่ 1

ความนำแห่ง

สามัญญผลสูตร

เนื้อหาบทที่ 1

ความนำแห่งสามัญญผลสูตร

1.1 ความหมายของสามัญญผล

1.2 ความย่อ

1.3 ผู้มีส่วนแห่งสามัญญผล

1.4 ชีวิตนักบวชนั้นประเสริฐสุด

1.5 พระสูตรที่ต้องศึกษา

1.5.1 มาตรฐานของนักบวช

1.5.2 การปฏิบัติตนต่อนักบวช

1.5.3 การเตรียมตัวก่อนบวช

1.5.4 บทสรุปหลักศาสนา

1.5.5 การสั่งสมบุญบารมี

สามัญญผลสูตร เป็นพระสูตรที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสถึงข้อปฏิบัติอันเป็นทางแห่งการบรรลุ มรรคผลไว้อย่างชัดเจน ประกอบด้วย “เหตุ” และ “ผล” คือนักบวชนั้นเชื่อว่าจะได้รับอานิสงส์แห่งการบวช จากการดลบันดาลของเทพเจ้า หรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ใดๆ ก็หาไม่ แต่จะได้ก็ต่อเมื่อได้ประกอบเหตุดีด้วยตนเอง เท่านั้น สามัญญผลสูตรจึงเพียบพร้อมสมบูรณ์ไปด้วยเนื้อหาทั้งที่เป็นเหตุ คือข้อปฏิบัติต่างๆ และผล หรือ สิ่งที่ผู้ปฏิบัติจะพึงได้รับ แบ่งเป็นระดับต่างๆ กัน ตั้งแต่เบื้องต้น ไปจนกระทั่งได้บรรลุผลสูงสุดในทาง พระพุทธศาสนา คือการหมดกิเลสอาสวะทั้งปวง

สามัญญผลสูตรนี้ จึงให้ความรู้ที่เป็นประโยชน์ในหลายๆ ด้าน ทั้งต่อนักบวชและฆราวาสผู้ศึกษา อันจะเป็นแนวทางให้สร้างบารมี ตามรอยบาทขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้อย่างถูกต้อง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักศึกษาได้ทราบภาพรวมของเนื้อหา และสาระสำคัญของสามัญญผลสูตร
2. เพื่อให้นักศึกษาได้ทราบถึงประโยชน์ที่จะได้จากการศึกษาสามัญญผลสูตร ที่สามารถใช้เป็นแนวทางสำหรับการสร้างบุญบารมีของตนต่อไป

บทที่ 1

ความนำแห่งสามัญญผลสูตร

1.1 ความหมายของสามัญญผล

คำว่า “สามัญญผล” ในสามัญญผลสูตร หมายถึง ผลหรืออานิสงส์ของความเป็นสมณะ หรือผลดีของการเป็นนักบวชในพระพุทธศาสนา

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสไว้ว่า ผู้ครองชีวิตเป็นนักบวชที่บริบูรณ์บริสุทธಿಯ่างแท้จริงในพระพุทธศาสนานั้น ย่อมได้รับอานิสงส์มากมายนานัปการ

ตามธรรมดาของสิ่งต่างๆ ในโลกนี้ สิ่งใดมีคุณอนันต์ สิ่งนั้นมักจะมีโทษมหันต์แฝงอยู่เป็นของควบคู่กันไป แต่การเป็นนักบวชที่บริบูรณ์บริสุทธಿಯ่างแท้จริงในพระพุทธศาสนา จะบังเกิดแต่ผลดีเท่านั้น ไม่มีผลร้ายหรือโทษเลย

ผลดีที่นักบวชจะพึงได้รับนั้น ย่อมเกิดขึ้นโดยลำดับ ที่เห็นได้ชัดเจนในทันทีก็คือ การได้รับความเคารพยกย่องจากบุคคลโดยทั่วไป นอกจากนี้ การเป็นนักบวชยังทำให้เป็นผู้มีความสงบ กาย วาจา ใจ มีสติสัมปชัญญะ มีปัญญาพิจารณาไตร่ตรองเรื่องต่างๆ รอบคอบขึ้น มีความเข้าใจเรื่องโลกและชีวิตอย่างแท้จริง ซึ่งสิ่งเหล่านี้ทำให้นักบวชสามารถเป็นกัลยาณมิตรให้กับตนเอง เพื่อการครองชีวิตอย่างถูกต้องตามทำนองคลองธรรม ไม่ตกอยู่ใต้อำนาจกิเลส และยังสามารถเป็นกัลยาณมิตรให้กับผู้อื่น คือเป็นผู้ชี้ทางที่ถูกต้องดีงามให้แก่บุคคลรอบข้างและชาวโลกได้อีกด้วยการเป็นนักบวชย่อมจะได้รับแต่ผลดียิ่งๆ ขึ้นไปเช่นนี้ จนกระทั่งบรรลุถึงผลขั้นสูงสุด คือ มรรคผลนิพพาน

หากยังไม่สามารถบรรลุมรรคผลนิพพานในชาตินี้ได้ ประสพการณ์ และบุญกุศลทั้งปวงที่นักบวชได้บำเพ็ญไว้ในปัจจุบันชาติก็ไม่สูญเปล่า ย่อมสั่งสมไว้เป็นรากฐานหรือกองทุน เพื่อรอเวลาออกผลในภพชาติต่อไป สมดังพุทธภาษิตที่ว่า

“แม่มหาน้ำ ย่อมเต็มได้ด้วยหยาดน้ำที่ตกทีละหยด ฉันใด
ผู้มีปัญญาสั่งสมบุญทีละน้อย ย่อมเต็มได้ด้วยบุญ ฉันนั้น”¹

เมื่อบุญเต็มเปี่ยมแล้ว ย่อมเป็นเหตุให้ได้บรรลุมรรคผลนิพพาน อันเป็นเป้าหมายสูงสุดในพระพุทธศาสนา

¹ พ. ฐ. 25/19/31

1.2 ความย่อ

ในปลายสมัยพุทธกาล พระสัมมาสัมพุทธเจ้าประทับ ณ สวนอัมพวันของหมอชีวกโกมารภัจจ์ ในเขตกรุงราชคฤห์ เมืองหลวงของแคว้นมคธ ครั้งนั้นพระเจ้าอชาตศัตรู พระเจ้าแผ่นดิน แคว้นมคธ ได้เสด็จไปเฝ้าพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพื่อกราบทูลถามปัญหาซึ่งค้างพระทัยพระองค์มานาน

ปัญหานั้นคือ “สมณพราหมณ์ หรือผู้ที่เป็นนักบวชทั้งหลายนั้น ได้รับประโยชน์อะไรจากการบวช ที่สามารถเห็นประจักษ์ในปัจจุบันชาติบ้าง”

ทั้งได้กราบทูลด้วยว่า ก่อนหน้านั้นพระองค์ได้เคยเสด็จไปถามครูเจ้าลัทธิทั้ง 6 ท่าน ซึ่งมีชื่อเสียงมากในยุคนั้นมาแล้ว แต่ได้รับคำตอบที่ไม่กระจ่างแจ้ง

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ทรงแสดงประโยชน์ หรือคุณค่าของการบวชตั้งแต่ประการแรกสุด ซึ่งจัดเป็นสามัญญผลเบื้องต้น คือการยกฐานะของผู้บวชเอง โดยเปลี่ยนจากสถานภาพเดิมไปสู่สถานภาพของบุคคลที่ควรแก่การบูชากราบไหว้ เรื่อยขึ้นไปจนถึงสามัญญผลเบื้องกลาง อันได้แก่การบรรลุสมาธิในระดับต่างๆ ตั้งแต่ปฐมฌาน ทุติยฌาน ตติยฌาน จตุตถฌาน ซึ่งล้วนทำให้จิตใจมั่นคงและสงบสุข และสามัญญผลเบื้องสูง คือ การบรรลุวิชชา 8 อันได้แก่ วิปัสสนาญาณ มโนยิทธิ อิทธิวิธิ ทิพพโสด เจโตปริยญาณ ปุพเพนิวาสานุสสติญาณ จุตูปปาตญาณ และอาสวักขยญาณ ตามลำดับ

ก่อนที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะตรัสถึงสามัญญผลเบื้องกลางและเบื้องสูงนั้น ได้ทรงแสดงถึงข้อปฏิบัติที่นักบวชต้องปฏิบัติให้บริบูรณ์บริสุทธ์ เพื่อการบรรลุสามัญญผลแต่ละขั้น

ข้อปฏิบัติสำคัญที่ทรงแสดงไว้ในพระสูตรนี้คือ “การถึงพร้อมด้วยศีล การคุ้มครองทวารในอินทรีย์ทั้งหลาย การมีสติ สัมปชัญญะ การเป็นผู้สันโดษ และการเจริญภาวนา”

เมื่อพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสเทศนาจบลง พระเจ้าอชาตศัตรูทรงปฏิญาณพระองค์เป็นอุบาสก ขอลงพระรัตนตรัยเป็นที่พึ่งตลอดพระชนมชีพ ทั้งกราบทูลขอขมาที่ทรงปลงพระชนมชีพพระเจ้าพิมพิสาร ผู้เป็นพระราชบิดา ซึ่งพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็ตรัสรับการขอขมานั้น

เมื่อพระเจ้าอชาตศัตรูเสด็จกลับไปแล้ว พระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ตรัสกับภิกษุทั้งหลายว่า ถ้าพระเจ้าอชาตศัตรูไม่ได้ปลงพระชนม์พระราชบิดา ก็จะต้องได้บรรลุธรรม เป็นพระโสดาบันในคำคืนนี้

1.3 ผู้มีส่วนแห่งสามัญญผล

พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาที่ยึดถือ เหตุ และผล เป็นหัวใจสำคัญ สามัญญผลอันจะบังเกิดแก่นักบวชนั้น ใช่ว่าจะมีเทพเจ้าหรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ใดๆ ดลบันดาลให้เกิดขึ้นก็หาไม่ นักบวชจะต้องประกอบเหตุ

ด้วยตนเอง จึงจะได้รับผลเป็นของตน เมื่อประกอบเหตุดี ย่อมจะต้องได้รับผลดี ดังพุทธภาษิตที่ว่า

“หว่านพืชเช่นใด ย่อมได้รับผลเช่นนั้น”

ในสามัญญผลสูตรนี้ พระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ทรงกำหนดข้อปฏิบัติอันเป็นทางแห่งการบรรลุ มรรคผลไว้อย่างชัดเจน ถ้านักบวชรูปใดปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ไม่มีขาดตกบกพร่อง ไม่มีการพลิกแพลง ดัดแปลงการปฏิบัติให้ผิดเพี้ยนแตกต่างออกไป เพื่ออนุโลมตามความสะดวกหรือความพอใจของตน ก็ถือว่าประกอบเหตุดี ดังนั้นผลดีคือสามัญญผลอันประณีต ก็ย่อมจะบังเกิดขึ้นแก่นักบวชผู้นั้น ตามที่ พระพุทธองค์ตรัสไว้ดีแล้วอย่างแน่นอน

นักบวชผู้มีส่วนแห่งสามัญญผล หรือผู้ที่ได้รับประโยชน์จากการบวช จึงจำเป็นต้องขวนขวาย ในการประกอบเหตุดี นำข้อวัตรปฏิบัติในพระธรรมวินัยมาเป็นหลักในการประพฤติปฏิบัติอย่างจริงจัง มิใช่ เพียงแค่จำพระคัมภีร์ หรือแตกฉานในพระไตรปิฎกแต่มิได้นำมาปฏิบัติ ซึ่งถ้าเป็นเช่นนั้นแล้ว นักบวชย่อม ไม่ได้รับผลดีอันใดแก่ตนเลย ดังที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสว่า

“หากกล่าวพุทธพจน์ได้มาก แต่เป็นคนประมาท ไม่ทำตามพุทธพจน์นั้น
ก็ไม่มีส่วนแห่งสามัญญผล เหมือนคนเลี้ยงโค คอยนับโคให้ผู้อื่นฉะนั้น”¹

พุทธศาสนสุภาษิตนี้มีความหมายว่า บุคคลที่สามารถจำพระธรรมคำสั่งสอนได้มาก แต่ไม่ ประพฤติธรรมนั้น เปรียบเหมือนคนรับจ้างเลี้ยงโค รุ่งเช้าก็รับโคไปเลี้ยง เย็นลงก็นับโคไปส่งคืน แต่ไม่เคย ได้ลิ้มรสนมโคหรือผลิตภัณฑจากนมโคเลย เทียบได้กับผู้รู้ธรรมมาก แสดงธรรมได้มาก มีชื่อเสียงมาก แต่ หากมิได้นำหลักธรรมไปปฏิบัติ ก็ย่อมไม่มีโอกาสบรรลุมรรคผลนิพพานได้เลย

1.4 ชีวิตนักบวชนั้นประเสริฐสุด

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสไว้ในสามัญญผลสูตรว่า “**ฆราวาสเป็นทางคับแคบ เป็นทางมาแห่งธุลี บรรพชาเป็นทางปลอดโปร่ง**” หมายความว่า การครองชีวิตเป็นฆราวาสนั้น ย่อมมีโอกาสปฏิบัติกุศลธรรม ได้น้อยกว่าการเป็นนักบวช ดังที่เราท่านประจักษ์แจ้งแก่ใจกันดี ทั้งนี้เพราะการดำรงตนเป็นฆราวาส ต้องใช้เวลาในวันหนึ่งๆ ให้หมดไปกับการทำมาหาเลี้ยงชีพตนเอง และครอบครัว จนบางคนไม่มีเวลาแม้แต่ จะสวดมนต์ไหว้พระในแต่ละวัน ขำขำกว่านั้นบางคนไม่เคยมีเวลาศึกษาหาความรู้เรื่องพระธรรมเลย ทั้งๆ ที่เรียกตนเองว่าเป็นพุทธศาสนิกชน แต่ก็ไม่มีความรู้ความเข้าใจพระพุทธศาสนา จึงขาดหลักธรรมใน

¹ พ. ฐ. 25/11/17

การดำเนินชีวิต ขาดหลักคิดด้วยโยนิโสมนสิการ¹ เมื่อขาดสิ่งนี้เสียแล้ว คนเราย่อมประพฤตินไปตามอำนาจกิเลสอันได้แก่ ความโลภ ความโกรธ และความหลง เป็นต้น การที่ต้องเสียเวลาไปกับกิจทางโลกเช่นนี้ ย่อมยากที่จะมีโอกาสในการประพฤติธรรม ยากที่จะมีเวลาในการประกอบคุณงามความดีอย่างเต็มที่ จึงกล่าวได้ว่า **“ฆราวาสเป็นทางคับแคบ”**

สภาพชีวิตของฆราวาสทุกระดับ ทุกสังคม ไม่ว่าจะเป็นสังคมระดับผู้บริหารประเทศ ไปจนกระทั่งสังคมของบุคคลระดับหาเช้ากินค่ำ ต่างก็ตกอยู่ในทางคับแคบนี้ด้วยกันทั้งสิ้น นอกจากนี้การที่ต้องอยู่ในสังคมที่ประกอบด้วยทั้งคนดีและคนชั่ว ซึ่งบางครั้งก็เลือกคบได้ บางครั้งก็เลือกไม่ได้ จึงมีโอกาสนี้บุคคลจะก่อกรรมทำเข็ญต่อกัน แม้ในเรื่องเล็กๆ น้อยๆ มีการเบียดเบียนซึ่งกันและกัน แ่งแย่งชิงดีกัน ให้อายป้ายสีกัน หรือหักหลังกัน จนอาจถึงกับทำลายล้างผลาญชีวิตกันได้ เหล่านี้คือ **“ทางมาแห่งธุลี”**

ตราบใดที่คนเรายังครองชีวิตอยู่ในฆราวาสวิสัย ก็ย่อมยากที่จะมีโอกาสนประพฤติปฏิบัติธรรม เพื่อขัดเกลาตนเองให้หมดจดจากกิเลสทั้งปวงได้ นั้นย่อมหมายความว่า เขาจะต้องทนทุกข์ทรมานอยู่ในวัฏสงสารอีกมีรู้สุดรู้สิ้น ซึ่งหากพลาดพลั้งไปก่อกรรมทำเข็ญขั้นรุนแรงเข้า ก็ย่อมจะต้องเสวยผลกรรมอยู่ในนรกโดยไม่มีผู้ใดสามารถช่วยลดหย่อนให้ได้ ด้วยเหตุนี้พระสัมมาสัมพุทธเจ้าจึงทรงสนับสนุนการบวช ทั้งทรงชี้ให้เห็นคุณค่าอันประเสริฐยิ่งของการบวช ซึ่งแสดงไว้ในสามัญญผลสูตรนี้อย่างชัดเจน นั่นคือ **“บรรพชาหรือการดำเนินชีวิตเป็นนักบวชเป็นทางปลอดโปร่ง”**

1.5 พระสูตรที่ต้องศึกษา

การศึกษาสามัญญผลสูตร จะช่วยให้เกิดความเข้าใจว่า เหตุใดมนุษย์เราจึงควรบวช เมื่อบวชแล้วจะต้องปฏิบัติตนอย่างใดบ้าง จะต้องไม่ปฏิบัติอย่างใดบ้าง และเมื่อปฏิบัติตนตามขั้นตอนเป็นลำดับไปจนถึงที่สุด หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าประพฤติพรหมจรรย์ โดยบริสุทธิ์บริบูรณ์แล้ว จะเกิดผลดีต่อผู้ประพฤติเองอย่างไรบ้าง ความรู้เหล่านี้จะทำให้ผู้ที่ศึกษาตรองเห็นด้วยปัญญาว่า **การดำเนินชีวิตเป็นนักบวชแท้ๆ ในพระธรรมวินัยนั้นประเสริฐสุด** ไม่มีการดำเนินชีวิตแบบใดๆ จะเทียบได้เลย

สามัญญผลสูตรนี้ ให้ความรู้ที่เป็นประโยชน์อย่างมากทั้งต่อนักบวชและฆราวาสในด้านต่างๆ หลายประการ ดังต่อไปนี้คือ

¹ โยนิโสมนสิการ คือ ความรู้จักคิดตรองพิจารณาหาเหตุผล รู้ว่าสิ่งใดดี สิ่งใดชั่ว แล้วยังกุศลธรรมให้เกิดขึ้น ยังอกุศลธรรมให้เสื่อมไป หรือการคิดถุวิธีจนสามารถสาวไปหาต้นเหตุได้

1.5.1 มาตรฐานของนักบวช

ธรรมะที่ปรากฏอยู่ในสามัญญผลสูตรนี้ถือได้ว่า เป็นเกณฑ์มาตรฐานด้านหลักการและคุณธรรมของนักบวชอย่างแท้จริง เพราะได้ให้ภาพที่ชัดเจนเกี่ยวกับมาตรฐานของนักบวชว่า นักบวชที่สมบูรณ์แบบไม่ว่าจะเป็นนักบวชในพระพุทธศาสนา หรือศาสนาใดๆ ก็ตาม จะต้องมีความรู้หลักธรรมและมีคุณธรรมอย่างใดบ้าง ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อนักบวชโดยตรง

ยิ่งกว่านั้น ความเข้าใจนี้ยังเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อฆราวาสทั้งหลาย ในการพิจารณาว่า นักบวชรูปใดดีหรือไม่ดี จริงหรือปลอม สามารถยึดเป็นที่พึ่งที่ระลึกได้หรือไม่ เพื่อว่าจะได้สามารถหลีกเลี่ยงจากนักบวช ซึ่งเผยแพร่ลัทธิคำสอนที่เป็นอันตรายต่อชาวโลก หรือเพื่อป้องกันตนไม่ให้ตกเป็นเครื่องมือของนักบวชทุจริต หรือเพื่อไม่ให้หลงมกตามคำสอนของนักบวชที่ปฏิบัตินอกกลุ่มนอกทางไปจากพระธรรมคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

1.5.2 การปฏิบัติตนต่อนักบวช

ฆราวาสโดยทั่วไปเมื่ออ่านพระสูตรนี้แล้ว ย่อมจะเข้าใจได้เองว่า ควรจะประพฤติปฏิบัติตนต่อนักบวชอย่างไร จึงจะไม่ขัดต่อพระวินัยหรือศีลของนักบวช อันมีจุลศีล มัชฌิมศีล มหาศีล เป็นต้น และถ้าปรารถนาจะได้รับความรู้ ความดี หรือบุญกุศลจากนักบวช ก็ควรจะต้องปฏิบัติตนอย่างไร จะปฏิบัติตนต่อนักบวชอย่างไร และจะสนับสนุนนักบวชอย่างไรบ้าง เป็นต้น ทั้งเกิดความเข้าใจว่า แม้ตนเองไม่ได้บวชก็สามารถจะบำเพ็ญกุศลธรรมได้ โดยทำหน้าที่เป็นกำลังสนับสนุนนักบวช ให้สามารถส่งเสริมสันติสุขแก่โลกได้อย่างกว้างขวาง

1.5.3 การเตรียมตัวก่อนบวช

สำหรับผู้ที่ยังไม่ได้บวช หากวันใดวันหนึ่งคิดจะออกบวชบ้าง ก็จะสามารถเตรียมตัวเตรียมใจล่วงหน้าได้ถูกต้อง เขาจะรู้ว่าเมื่อบวชแล้วต้องประพฤติปฏิบัติตนอย่างไร จึงจะได้รับประโยชน์อย่างแท้จริงจากการบวช ทั้งไม่เป็นนักบวชที่มีส่วนทำลายพระพุทธศาสนา ไม่เป็นนักบวชที่มอมเมาประชาชน และไม่เป็นนักบวชที่สร้างความสับสน จนทำให้ประชาชนเข้าใจพระพุทธศาสนาผิด

ยิ่งกว่านั้นเมื่อถึงเวลาบวชจริง ก็จะสามารถเลือกวัด เลือกพระอาจารย์ได้ถูกต้อง ทำให้การบวชมีคุณค่าตรงตามความมุ่งหมายของพระพุทธศาสนา และความตั้งใจของผู้บวชเอง

ถ้าเป็นการบวชตลอดชีวิต ก็จะเป็นการบวชเพื่อมรรคผลนิพพานโดยแท้ หรือแม้ว่าจะเป็นการบวชระยะสั้น ดังที่นิยมบวชกันตามประเพณีของไทยในช่วงฤดูเข้าพรรษา ผู้บวชก็จะได้รับรสพระธรรมอันประเสริฐ ถูกต้องตามแนวทางที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสไว้แล้ว ซึ่งจะช่วยให้ผู้บวชเกิดโยนิโสมนสิการ อันเป็นประโยชน์โดยตรงต่อการครองชีวิตฆราวาสเมื่อลาสิกขาแล้ว และเป็นประโยชน์ทางอ้อมต่อครอบครัว สังคม ตลอดจนประเทศชาติ ทั้งยังเป็นการช่วยทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาให้ยืนยาวอยู่คู่โลกอีกด้วย

1.5.4 บทสรุปหลักศาสนา

สามัญญผลสูตรเป็นบทสรุปหลักการและวิธีการปฏิบัติในพระพุทธศาสนาที่สมบูรณ์ยิ่งสูตรหนึ่ง เพราะสามารถสะท้อนภาพรวมแห่ง **เหตุ** และ**ผล** อันเป็นหัวใจของคำสอนในพระพุทธศาสนาออกมาได้อย่างชัดเจน

“เหตุ” คือ ข้อปฏิบัติที่พระพุทธองค์ทรงบัญญัติไว้ ให้นักบวชประพฤติปฏิบัติตาม รวมทั้งต้องไม่ปฏิบัติในข้อที่ทรงห้ามไว้ด้วย

“ผล” คือ สิ่งที่ผู้ปฏิบัติจะพึงได้รับจากการปฏิบัตินั้น ซึ่งมีอยู่หลายระดับ

สามัญญผลสูตรจึงมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อนักการศาสนา รวมถึงนักบวชทั้งหลาย เพราะเป็นหลักเกณฑ์มาตรฐานแห่งการครองตนในฐานะนักบวช ที่สามารถใช้เป็นแม่บทในการบริหารการศาสนาให้เจริญรุ่งเรืองเป็นปึกแผ่น และยังสามารถใช้เป็นเครื่องตรวจสอบการประพฤติปฏิบัติของนักบวชเอง และนักบวชผู้อยู่ในความดูแล

ดังนั้น นักบวชทั้งหลายจึงจำเป็นต้องศึกษาสามัญญผลสูตรให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ เพื่อยึดถือเป็นหลักปฏิบัติอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

ยิ่งกว่านั้น ผู้ที่มีความเข้าใจสามัญญผลสูตรอย่างถ่องแท้ ย่อมจะสามารถอธิบายหลักการและวิธีการสำคัญในพระพุทธศาสนา ให้ผู้ที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในพระพุทธศาสนา หรือให้บุคคลต่างศาสนา เข้าใจได้ในระยะเวลาสั้นๆ แม้เพียง 5 หรือ 10 นาที ถ้าเราสามารถอธิบายหลักการและวิธีการของพระพุทธศาสนาได้อย่างชัดเจนแล้ว ผู้ฟังที่มีปัญญาไตร่ตรอง แม้จะนับถือศาสนาอื่น ก็ย่อมจะนำสิ่งที่ได้ฟังไปพิจารณาเปรียบเทียบกับหลักการและวิธีการในศาสนาของเขา ซึ่งในที่สุดอาจจะเห็นแนวทางที่จะปรับเข้าหากันได้ ทำให้ผู้นับถือศาสนาอื่นสามารถอยู่ร่วมกับชาวพุทธได้อย่างสันติสุข โดยปราศจากความขัดแย้ง ซึ่งกันและกันในด้านทฤษฎี

1.5.5 การสั่งสมบุญบารมี

สามัญญผลสูตรเหมาะสำหรับผู้ตั้งใจสั่งสมบุญบารมีเป็นอย่างยิ่ง นักสร้างบุญบารมีทั้งหลาย ถ้าทำความเข้าใจสามัญญผลสูตรได้เป็นอย่างดีแล้ว จะสามารถสร้างบารมีได้อย่างยิ่งยวด สามารถเดินหรือปฏิบัติตามรอยบาทพระสัมมาสัมพุทธเจ้าและเหล่าพระอรหันต์ทั้งหลายไปได้อย่างองอาจ ไม่มีผิดพลาดจนบรรลุมรรคผลได้อย่างอัศจรรย์ แม้ในระหว่างที่ยังไม่บรรลุก็รู้ได้ว่า มีสิ่งใดบ้างที่ต้องระมัดระวังหรือต้องปรับปรุงให้ดียิ่งๆ ขึ้นไป

จากที่กล่าวมาทั้งหมดนี้จะเห็นได้ว่า **สามัญญผลสูตร** เป็นพระสูตรอันมหัศจรรย์อย่างยิ่ง เพราะนอกจากจะชี้ทางสว่างให้แก่ักบวช และผู้ปรารถนามรรคผลนิพพานแล้ว ยังให้แนวคิดที่มีคุณค่ายิ่งต่อผู้ครองเรือนโดยอเนกประการดังได้กล่าวแล้ว

น. ก. โสโธ
น. ก. ๔

กิจกรรม

หลังจากนักศึกษาได้ศึกษา บทที่ 1 ความนำแห่งสามัญญผลสูตร จบโดยสมบูรณ์แล้ว โปรดทำแบบประเมินตนเองหลังเรียนและกิจกรรม บทที่ 1 แล้วจึงศึกษา บทที่ 2 ต่อไป